Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sanctis Protho et Iacinto cxxix

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

Gorgonius ⁊ dorothꝰ apud nichomediã
primi in palacio diocleciani antique mili
tie renunciãt. vt liberiꝰ regẽ ſuũ ſequãtur
⁊ xp̃ianos ſe voce libera ꝯfitẽtur. Qͦ ceſar audi-
ens plurimũ anxiebat͛ egre ferẽs ꝑdere tales vi-
ros quos intra palaciũ nutritos moꝝ ⁊ generis
nobilitas decorauit. Cum igit͛ nec minis nec blan
dicijs mouerẽtur in eculeo diſtendũtur: ⁊ flagell͛
⁊ vngul͛ toto corꝑe lacerati. aceto ⁊ ſale nudatis
pene coꝝ viſceribꝰ ꝑfunduntur. ⁊ cũ hec alacriter
tollerarent. in craticula aſſant͛ vbi quaſi in lecto
floꝝ videbãtur iacere: nichilq; leſiõis ſentire. De
inde iuſſu ceſaris laqueo ſuſpendunt͛. ⁊ corꝑa lu-
pis ⁊ canibꝰ exponunt͛ ſed tñ intacta a fidelibus
colligũtur. Paſſi ſunt circa annũ dñi. cclxxx. Poſt
multos annos corpus ſancti gorgonij romã trãſ-
latũ eſt. Anno aũt dñi. dcclxiij. ep̃s metenſis ne-
pos pipini regis ipſum ad gallias tranſtulit. ⁊ in
gorgocienſi monaſterio collocauit.

De ſanctis protho et iacincto cxxix. A

Prothus ⁊ iacinctus fuerunt domicelli ⁊
i ſtudio ph̃ie ſocij eugenie filie philippi
nobiliſſimi romanoꝝ genere. Qui quidẽ
philippꝰ a ſenatu ꝑfecturã alexãdrie accepat. ⁊ il
luc claudiã vxorẽ ſuã. ⁊ filios auitũ ⁊ ſergiũ. filiã
quoq; eugeniã ſecũ duxit. Porro eugenia oĩbus
liberis artibꝰ ⁊ lr̃is erat ꝑfecta. Prothꝰ quoq; et
iacinctꝰ ſecũ ſtuduerãt ⁊ ad ꝑfectionẽ oĩm ſciaꝝ
deuenerant. Eugenia igit͛ . xv. etatis ſue anno ab
aquilino aquilini ꝯſulis filio petit͛ vxor. Cui illa.
Et maritꝰ nõ natalibus ſed moribꝰ eſt eligẽdus.
Peruenit igitur ad manus eius doctrina pauli. ⁊
cepit animo fieri xp̃iana. Permiſſum erat tũc xp̃ia
nis iuxta alexandriã habitare. Unde illa quaſi ſo
laciãdo ꝑgens ad villã tranſiens audiuit xp̃ianos
cantãtes. Oẽs dij gentiũ demonia: dñs aũt celos
fecit. Tũc dicit ad pueros prothũ ⁊ iacinctũ qui ſe
cũ ſtuduerãt. Phoꝝ ſilogiſmos ſcrupuloſo ſtudio
tranſegimus. Ariſtotelica argumẽta. ⁊ platonis
ydeas. ⁊ ſocratis monita ⁊ breuiter q̇cq̇d cantat
poeta q̇cq̇d orator. ⁊ quicq̇d ph̃s cogitat hac ſnĩa
excludũtur. Dñam me vobis vſurpata ptãs ſoro
rem vero ſapĩa fecit. Simꝰ ergo frẽs ⁊ xp̃m ſequa
mur. Placet ꝯſiliũ. ⁊ aſſumpto habitu viri ad mo
naſteriũ cui elenus vir dei ꝑerat venit q̇ nullã ad
ſe feminã venire ſinebat. Qui etiã quadã vice cũ
heretico diſputãs cũ vim argumẽtoꝝ ferre nõ poſ
ſet. magnũ ignẽ accẽdi fecit vt ille q̇ nõ cõbureret͛
verã fidem ꝓbaret͛ hr̃e. Qͦ cũ factũ eſſet prior in
trauit: ⁊ illeſus exiuit. Hereticꝰ aũt cũ intrare nol
let: ab oĩbus expulſus eſt. Ad hũc igit͛ cũ acceſſiſſ;
⁊ ſe virũ diceret. Ille ait. Recte vir diceris q: cũ
ſis femina viril͛r agis. Nam ſibi eius ꝯditio a deo
fuit reuelata. Ab eo igit͛ cũ protho ⁊ iacincto mo-
naſticũ habitũ ſuſcepit. ⁊ ſe frẽm eugeniũ ab oĩbꝰ
appellari fecit. Pater aũt eius ⁊ mater videntes
currũ eugenie domũ vacuũ rediſſe. merẽtes vn-
diq; filiã inq̇ri fecerũt ſed minime inuenire potu-
erunt. Interrogãt vates q̇d de filia factũ ſit. Qui
rñdent eã a dijs inter aſtra trãſlatã. Quocirca pa
ter imaginẽ filie fecit. ⁊ ipſam ab oĩbꝰ adorari mã
dauit. Ipſa vero cũ ſocijs in dei timore ꝑmanſit ⁊
mortuo ꝑpoſito ipſa ꝑficit͛ B Erat tũc alexã
drie matrona quedã diues ⁊ valde nobilis me-
lancia nomĩe quã ſancta eugenia oleo pungens a
quartana liberauit in noĩe iheſu xp̄i. Unde mľta
ei miſit munera ſed nõ recepit. Predicta igit͛ ma-
trona frẽm eugeniũ virũ eſſe arbitrãs ſepiꝰ eũ vi-
ſitabat. Videnſq; elegantiã iuuẽtutis ⁊ pulcritu
dinẽ corꝑis: in eiꝰ amorẽ vehemẽter exarſit. ⁊ qua
liter cũ eo ꝯmiſceri poſſ; anxia cogitare cepit. Si
mulans igit͛ languorẽ: miſit vt ad eã veniret. ⁊ ſe
inuiſere dignaret͛. Qui cũ veniſſ; aperit ſibi qual͛r
eiꝰ amore capta eſſet. ⁊ qual͛r in eiꝰ ꝯcupia eſtua-
ret. rogãs vt ſecũ carnal͛r cõmiſceret͛. Statimq;
eũ apprehẽdens amplectit͛ ⁊ oſculat͛. ⁊ ad crimẽ
hortat͛. Qͦ ſciñ frater eugeniꝰ abhorruit dicẽs ei
Recte melãcia nomẽ hr̃e cognoſceris. nigredinis
eñ repleta ꝑfidia nigra diceris ⁊ obſcura filia te

nebꝛaꝝ. amica. diaboli. dux pollutionis. fomentū
libidinis. ſoroꝛ anxietatis perpetue. ⁊ mortis fi-
lia ſempiterne. Jlla vero ſe deceptā videns: ne foꝛ
te ſcelus publicaret voluit ipa prioꝛ detegere. cla
mareqꝫ cepit ꝙ eugenius ſe voluit violare. Abijt
igit ad philippū prefectū ⁊ cōqueſta eſt dicens. Ju
uenis quidā pfidus xpianus ad me medēdi cā in-
greſſus in me irruens impudēter voluit me viola-
re. ⁊ niſi vniꝰ ancille q̄ intra cubiculū erat fuiſſem
liberata ſuffragio ſue me libidini ſociaſſet. Audi-
ens hoc pfectus ira accēdit ⁊ miſſa appitoꝝ mul-
titudie eugeniā ceteroſqꝫ ſeruos xpi ferro vinctoſ
adduci fecit. diēqꝫ ſtatuit in quo oēs tradi debe-
rent moꝛſibꝰ beſtiaꝝ. Accerſitis aūt eis corā ſe di
xit ad eugeniā. Dic nobis eū ſceleratiſſime. hoc
vos xps vr̄ quē colitis docuit vt operā coꝛruptio-
nibus detis. ⁊ matronas impudēti veſania viole-
tis. Cui eugenia demiſſa facie ne agnoſceret rn̄-
dit. Dn̄s nr̄ caſtitatē docuit ⁊ integritatē ſeruan-
tibꝰ eternū vitā ꝓmiſit. Hanc aūt melanciā falſam
teſtē monſtrare poſſumus ſed meliꝰ eſt vt nosꝰ pa-
tiamur q̄ꝫ ꝙ illa cū ꝯuicta fuerit puniat. ⁊ fructus
patiētie nr̄e depereat. Veruntā̄ adducat ancillaꝝ
quā dicat nr̄i ſceleris eſſe teſtē vt ex oꝛe eius poſ-
ſint refutari mendacia. Que cū adducta eſſet. illa
a dn̄a ſua docta ꝯſtanter ſibi opponebat ꝙ dn̄am
ſuam opprimere voluit. Cūqꝫ oēs de familia ſilr
depꝛauati ſic eſſe teſtarētur. ait eugenia. Tempꝰ
tacēdi tranſijt. ⁊ tempꝰ loquēdi aduenit. Nolo vt
impudica in ſeruos xpi crimen imponat nec falla
cia glorietur. Ut aūt mendaciū veritas ſuperet. ⁊ ſa-
piētia maliciā vincat. veritatē oſtendā nō ꝓpter
iactantiā ſed ꝓpter dei gloꝛiā. Et hec dicens tunicā
a capite vſqꝫ deoꝛſum ſiue vſqꝫ ad cingulū ſcidit et
femina apparuit. Dixitqꝫ pfecto. Tu michi pater
claudia mater. fr̄es hi duo q̄ tecū ſedent auitus ⁊
ſergiꝰ. ego eugenia filia tua. Hi duo prothus ⁊ ia-
cinctus. Qđ pater audiens. ⁊ filiā cognoſcere inci-
piens. in amplexꝰ cū mr̄e irruit ⁊ lachꝛimas mul-
tas effudit. Eugenia aūt veſtibꝰ aureis induitur et
in ſublime tollitur. Jgnis aūt de celo venit. ⁊ melan
ciam cū ſuis ꝯſumpſit. Sicqꝫ eugenia prēm ⁊ ma
trem. fr̄es ⁊ totā familiā ad fidē xpi ꝯuertit. ita ꝙ
pater a pfectura depoſitꝰ. a xpianis eps̄ oꝛdinatur.
⁊ in oꝛōne pſiſtens ab infidelibꝰ occiditur. Claudia
aūt cū filijs ſuis ⁊ eugenia romā reuertitur ⁊ ibi mlt
ti ab eis ad xpm ſūt ꝯuerſi. Eugenia aūt iuſſu im
patoꝛis ligata grandi ſaxo in tiberim pcipitatur.
Sed rupto ſaxo ſup vndas incolumis gradiebatur.
Tunc in foꝛnacē ardentē ꝓijcitur: ſed extincta foꝛ
nace refrigerio vtebatur. Recluditur deinde in te
nebꝛoſum carcerē ſed lumen ſplēdidiſſimū radia-
bat eidem. Cumqꝫ per. x. dies ſine cibo fuiſſet ſal-
uatoꝛ eidē apparuit. ⁊ panem candidiſſimū ſibi
poꝛrigens dixit. Accipe cibū de manu mea. Ego
ſum ſaluatoꝛ tuus quē tota mētis intētione ama
ſti. Eodē die quo ad terras deſcēdi ipſe te eripiā:
Jn die igit natal̄ dn̄i ſpiculatoꝛ mittitur ⁊ caput eiꝰ
abſcidit. Que poſtmodū mr̄i apparuit. ⁊ ꝙ die dn̄i
ca ſe ſeq̄retur pdixit. Veniēte igit dn̄ica die clau-
dia in oꝛōne poſita emiſit ſpm̄. Prothꝰ aūt ⁊ iacin
ctus cū ad tēplū ydoloꝝ traherētur oꝛōne ſimula
crū cōminuerūt. Et cū ſacrificare nollent capitis
obtruncatione martiriū poſtmodū cōpleuerunt.
Paſſi ſunt aūt ſub valeriano ⁊ gallo. Circa ānos
domini. cclvi.

De exaltatione ſancte crucis

cxxx. A

Exaltatio ſancte crucis dr̄ eo ꝙ tali die fi-
des ⁊ ſancta crux plurimū exaltata fuit.
Notandū aūt ꝙ ante xpi paſſionē lignū
crucis fuit lignū vilitatis qꝛ hmōi cruces de lignis
vilibꝰ parabātur. Jnfructuoſitatis: qꝛ quantūcun
qꝫ in monte caluarie plantabatur fructū minime fa
ciebat. Jgnobilitatis quoqꝫ qꝛ erat ſuppliciū la-
tronū. Tenebꝛoſitatis: qꝛ tenebꝛoſū ⁊ ſine oī deco
re erat. Moꝛtis: qꝛ ibi hoīes moꝛti tradebantur. Fe
toꝛis qꝛ in medio cadauerū plātabatur. Post paſſio
nē vero fuit multiplr exaltata qꝛ vilitas trāſijt in
pcioſitatē. Vn̄ dixit andreas. Salue crux pcioſa. ⁊c